

STANOVISKO K REPORTÁŽI

„Cez čiaru: Kde končia slovenské milióny eur na humanitárnu pomoc“ z 29/04/2021

Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) je rozpočtovou organizáciou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVEZ SR). Poslaním agentúry je zabezpečiť implementáciu oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky v súlade s programovými a koncepčnými dokumentami pripravovanými MZVEZ SR, so záväznými dokumentami Európskej únie (EÚ), Organizácie Spojených národov (OSN), Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) a s ďalšími medzinárodnými záväzkami. Pri svojej činnosti kladie SAMRS dôraz na efektívnosť a flexibilitu rozvojovej spolupráce, pričom dbá na hospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov v súlade s platnou legislatívou SR a EÚ.

1. Princíp partnerstva pri poskytovaní rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci

REPORTÁŽ: „NIEKTORÉ SLOVENSKÉ ORGANIZÁCIE V SKUTOČNOSTI HUMANITÁRNU A ROZVOJOVÚ POMOC NEPOSKYTUJÚ A PENIAZE Z GRANTOV ZO SLOVENSKÉHO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU LEN PREPOŠLÚ PARTNERSKÝM ORGANIZÁCIÁM V ZAHRANIČÍ A ČASŤ SI NECHAJÚ“

Ak by tieto informácie boli pravdivé, neprešla by SAMRS v priebehu posledných dvoch rokov dva krát za sebou rozsiahlou kontrolou auditu – európskeho a vládneho. Tieto potvrdili transparentnosť a zákonnosť všetkých postupov a pravidiel pre poskytnutie dotácie a nakladanie so zverenými prostriedkami štátneho rozpočtu.

Všetky podmienky poskytnutia dotácie sú zároveň definované v každej výzve SAMRS. Jednou takouto podmienkou je aj existencia partnerstva v krajine realizácie projektu, čo predstavuje medzinárodný štandard. To znamená, časť projektu realizuje partner prijímateľa v krajine pomoci. Iba tak je možné budovať kapacity a zabezpečiť vlastníctvo a udržateľnosť výsledkov projektu miestnou komunitou. Dôležité je, že sa projekty, aj napriek mnohokrát veľmi náročným podmienkam v konfliktných či zaostalých zónach, úspešne dokončia a výsledky dokážu zvýšiť kvalitu života ľudí v krajinách realizácie projektu.

2. Zverejňovanie informácií a komunikácia zo strany SAMRS

REPORTÁŽ: „JE TAKTIEŽ ZAUJÍMAVOU ZHODOU OKOLNOSTÍ, ŽE KONCOM MÁJA, TEDA PŘIBLIŽNE TRI MESIACE PO TOM, AKO SME SA O HUMANITÁRNU A ROZVOJOVÚ POMOC ZAČALI ZAUJÍMAŤ, ZVEREJNIL SLOVAKAID NA SVOJEJ WEBOVEJ STRÁNKE AKČNÝ PLÁN BOJA PROTI KORUPCII.“...

Akčný plán boja proti korupcii SAMRS zverejňuje od roku 2013 a pravidelne ho na pol/ročnej báze aktualizuje. Na webe SAMRS bol 26. mája 2021 zverejnený aktualizovaný plán na rok 2021, rovnako zostáva zverejnený – a to od 18. marca 2021, aj pôvodný plán na rok 2021. Pre porovnanie je od 17. februára 2021 zverejnený aj plán na rok 2020. V prípade záujmu o akčné plány z predchádzajúcich rokov SAMRS obratom poskytnete.

REPORTÁŽ: „O ROZHOVOR K TÉME SME ŽIADALI AJ RIADITEĽKU ORGANIZÁCIE, LUCIU KIŠŠOVÚ. TÁ HO ALE OPAKOVANE ODMIETLA S TÝM, ŽE JE PRACOVNE ZANEPRÁZDŇENÁ. PRETO SME POSLALI DO ORGANIZÁCIE PÍSMENNÉ OTÁZKY, NA KTORÉ SME DOSTALI ODPOVEDE VO VIDEOPODOBE. NEMOHLI SME PRETO KLÁŠŤ DOPLŇUJÚCE OTÁZKY.“...

Systém pridelovania dotácií sme vysvetľovali vo viacerých písomných odpovediach na podrobné otázky. Ponúkli sme osobné stretnutie bez kamery, kde sme chceli v rozhovore a vzájomnej diskusii bez časového obmedzenia vysvetliť princípy poskytovania rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci a fungovanie SAMRS. Pre lepšie ponorenie sa do problematiky by sme rovnako radi odporučili na účely reportáže overiť reálne výsledky projektov SlovakAid v teréne.

„NEZISKOVKA NA SLOVENSKU VYBAVÍ GRANT, PENIAZE PREPOŠLE DO CIEĽOVEJ KRAJINY, A ČASŤ SI NECHÁ“...

S cieľom vyhnúť sa v budúcnosti nedorozumeniu spájaním informácií a tvrdení, ktoré spolu v konečnom dôsledku nesúvisia, máme záujem zorganizovať spolu s organizáciou Ambrela workshop pre laickú verejnosť, vrátane žurnalistov, zaoberajúcich sa rozvojovou problematikou. Cieľom workshopu bude hlbšie nahliadnutie do problematiky rozvojovej spolupráce a jej realizácie na Slovensku. Uvedené podujatie bude zároveň príležitosťou na reflexiu pre SAMRS, s cieľom vypočúť si rôzne pohľady, ako aj návrhy na zlepšenie činnosti a systému poskytovania dotácií. Agentúra za posledné tri roky svojho fungovania jednoznačne napreduje vo svojej profesionalizácii, vždy je však priestor pre ďalšie zdokonaľovanie, k čomu môže relevantne prispieť spätná väzba od zainteresovaných partnerov, podporovateľov, či pozorovateľov.

3. Hodnotenie a vyúčtovanie veľkých projektov

„VODNÚ NÁDRŽ NEDÁVNO S VEĽKOU SLÁVOU OTVORILA ŠTÁTNA TAJOMNÍČKA MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VECÍ, A TO NAPRIEK TOMU, ŽE V HODNOTENÍ SA HOVORIL O NADHODNOTENÝCH A DUPLICITNÝCH PERSONÁLNYCH NÁKLADOCH. ANI TÚTO SKUTOČNOSŤ SI HODNOTIACA KOMISIA PRI SCHVÁLENÍ PROJEKTU V ROKU 2019 NEOBJASNILA.“

Hodnotenie aj vyúčtovanie všetkých projektov je preukázateľne v poriadku, práve preto SAMRS odporučila pani štátnej tajomníčke na osobnú návštevu tento konkrétny projekt. V prípade záujmu sú všetky údaje sú k dispozícii v SAMRS.

4. Obvinenie z konfliktu záujmov

„PRI ANALÝZE TISÍCOK STRÁN DOKUMENTOV SME NARAZILI AJ NA NEZISKOVKU, KTORÁ JE V OFICIÁLNYCH DOKUMENTOCH SPÁJANÁ S TRESTNE STÍHANOU EX-RIADITEĽKOU SLOVENSKEHO POZEMKOVÉHO FONDU, ADRIANOU ŠKLÍBOVOU. TÁ SA NEDÁVNO KU KORUPCII AJ PRIZNALA. ŠKLÍBOVÁ BOLA NA ČELE FONDU OD ROKU 2017 DO ROKU 2020. ZO STOLIČKY RIADITEĽKY ODIŠLA KRÁTKO PO VOĽBÁCH. EŠTE V ROKU 2005 VŠAK STÁLA PRI ZRODE NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE SLOVENSKE CENTRUM PRE KOMUNIKÁCIU A ROZVOJ, KTORÉ LEN OD ROKU 2012 OD SLOVAKAID-U DOSTALO NA RÔZNE PROJEKTY TAKMER 550 TISÍC EUR. NAJVÄČŠÍ BALÍK PEŇAZÍ, VIAC AKO 199 TISÍC EUR, DOSTALA ORGANIZÁCIA NECELÝ MESIAC PO TOM, AKO ŠKLÍBOVÁ NA ČELE SLOVENSKEHO POZEMKOVÉHO FONDU SKONČILA. ZUZANA JEZERSKÁ, RIADITEĽKA SLOVENSKEHO CENTRA PRE KOMUNIKÁCIU A ROZVOJ, NÁM VŠAK NAPÍŠALA, ŽE SO ŠKLÍBOVOU UŽ DLHŠÍ ČAS NIE SÚ V KONTAKTE A NA ČINNOSŤ JEJ NEZISKOVKY NEMÁ ŽIADEN VPLYV.“

Keďže informácia o stíhanej osobe nesúvisí s činnosťou SAMRS, vieme sa vyjadriť iba k uvedenej dotácii 199 000 eur. Táto dotácia bola poskytnutá na projekt Slovenského centra pre komunikáciu a rozvoj: *Agropotravinársky inkubátor ako katalyzátor podnikateľských inovácií v regiónoch Moldavska*. Všetky informácie a dokumenty k projektu sme na vyžiadanie zasielali, v prípade otázok a potreby ďalších doplňujúcich odpovedí budeme radi opätovne k dispozícii.